

Dosarul nr. 2ra-1304/19

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. : S. Dimitriu)

Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : N. Simciuc, M. Anton, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

4 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux”, reprezentată de avocatul Octavian Grossu, Efimenco Ivan și Efimenco Galina, reprezentată de avocatul Victor Furnica,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată “Garnet-Lux” împotriva lui Efimenco Ivan și Efimenco Galina cu privire la încasarea datoriei și a penalității contractuale și **acțiunea reconvențională** depusă de Efimenco Galina împotriva lui Dede Vladimir și Societatea cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux” cu privire la anularea contractului de fidejusiune și a scrisorii de garanție și **acțiunea reconvențională** a lui Efimenco Ivan împotriva lui Dede Vladimir și Societatea cu Răspundere Limitată “Garnet-Lux” cu privire la declararea clauzei contractuale abuzive și anularea actului juridic fictiv,

împotriva deciziei din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de Efimenco Ivan și Efimenco Galina, casată parțial hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 6 august 2015, Societatea cu Răspundere Limitată “Garnet-Lux” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Efimenco Ivan și Efimenco Galina, solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 15750 de euro cu titlu de datorie, 28350 euro cu titlu de penalitate, încasarea de la Efimenco Ivan a sumei de 5710 euro cu titlu de datorie și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 30750 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că, la 8 octombrie 2013 între Dede Vladimir, administratorul și fondatorul Societății cu Răspundere Limitată “Garnet-Lux” și Efimenco Ivan a fost încheiat contractul de împrumut nr.1, prin care Dede Vladimir i-a transmis lui Efimenco Ivan suma de 15750 euro, cu obligația restituirii împrumutului la expirarea termenului, până la 9 ianuarie 2014.

Potrivit pct. 5.1 din contract, a fost stabilită o penalitate de întârziere în mărime

1% din suma de bază pentru fiecare zi de întârziere.

La 20 mai 2015, în baza unei recipise Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" i-a acordat lui Ivan Efimenco suma de 5710 euro, cu termenul de rambursare până la 30 iunie 2015.

Întru asigurarea executării obligațiilor de plată, din partea lui Efimenco Ivan, la 8 octombrie 2013 între Dede Vladimir și Efimenco Galina a fost încheiat Contractul de fidejusiune nr. 1, în baza căruia Efimenco Galina și-a asumat responsabilitatea pentru executarea obligațiilor de plată de către Efimenco Ivan.

Reclamantul a menționat că după data scadenței obligațiilor asumate de către pârâți, sumele împrumutate nu au fost rambursate.

La 30 aprilie 2015, între Dede Vladimir și Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr.4-30/2015/5, conform căruia creanța în suma de 15750 euro a fost transmisă în favoarea companiei Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux".

La 4 mai 2015, Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" a expediat în adresa pârâților, notificările nr. 5-04/2015/1 și nr.5-04/2015/2 cu privire la cesiunea creanței, totodată a solicitat achitarea datoriei existente în mărime de 15750 euro, în termen de 7 zile calendaristice de la momentul primirii notificărilor.

Prin scrisoarea de garanție din 19 mai 2015, Efimenco Ivan, a recunoscut datoria și a garantat rambursarea acesteia până la 30 iunie 2015, iar Efimenco Galina prin scrisoarea de garanție din 19 mai 2015 a recunoscut datoria față de Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" și a garantat rambursarea acesteia până la 30 iunie 2015.

În pofida obligațiilor de plată asumate, acceptate și recunoscute, pârâții nu și-au onorat obligațiile de plată în termenul suplimentar.

Ulterior, la 1 iulie 2015 între Dede Vladimir și Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr.6-30/2015/6, conform căruia suma de 5710 euro, cu drepturile respective la încasarea prejudiciilor, de asemenea a fost transmisă în favoarea companiei Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux".

La 1 iulie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" i-a expediat lui Efimenco Ivan și Efimenco Galina notificări cu privire la cesiunea creanței.

La 8 iulie 2015, Efimenco Ivan a recepționat toate actele și documentele anexate și notificarea.

Prin scrisoarea de garanție din 15 iulie 2015, Efimenco Ivan a garantat rambursarea datoriei directe în sumă de 21460 euro până la 1 august 2015. Însă, la data scadenței obligațiilor asumate de către pârâți, sumele de pe contractele de împrumut nu au fost rambursate.

În cadrul examinării cauzei avocatul Victor Furnica acționând în interesele Galinei Efimenco, a depus acțiune reconvențională împotriva lui Dede Vladimir și Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", solicitând anularea contractului de fidejusiune și a scrisorii de garanție.

În motivarea acțiunii reconvenționale, a indicat că înscrisurile prezentate de Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" la depunerea acțiunii, și anume contractul de fidejusiune încheiat între Efimenco Galina și Dede Vladimir din 8

octombrie 2013 și scrisoarea de garanție din 21 mai 2015, sunt înscrise neautentice. La rubrica Efimenco Galina nu este scris și aplicată semnătura acesteia.

Faptul dat fiind confirmat prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-2054 din 14 aprilie 2017, prin care se constată că în contractul de fidejusiune nr.1 din 8 octombrie 2013 și în scrisoarea de garanție din 19 mai 2015, înscrierile și semnătura olografa, nu au fost efectuate de către însăși Efimenco Galina dar de o altă persoană, prin imitare liberă după semnătură/scriș autentic al titularei.

Efimenco Galina a indicat că raportul dat confirmă faptul că nu și-a dat consimțământul la semnarea actelor respective, iar aceasta este o condiție de valabilitate a actului juridic.

Despre existența contractului de împrumut și fidejusiune din 8 octombrie 2013 și scrisoarea de garanție din 19 mai 2015 nici nu a cunoscut.

În cadrul examinării cauzei și Efimenco Ivan a depus acțiune reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", solicitând declararea clauzei contractuale nr. 5.1 ce stabilește penalitatea de întârziere în mărime 1% din suma de bază pentru fiecare zi de întârziere din contractul de împrumut nr.1 din 08 octombrie 2013, ca fiind o clauză abuzivă și anularea recipisei din 20 mai 2015 privind încasarea sumei de 5710 euro, ca fiind una fictivă.

În motivarea acțiunii reconvenționale a reiterat că potrivit art. 3 din Legea nr.256 din 9 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii - este clauza contractuală care nefiind negociată în mod individual cu consumatorul prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract creează în detrimentul consumatorului contrar cerințelor de bună credință, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.

Potrivit contractului de împrumut nr.1 din 8 octombrie 2013 încheiat între Dede Vladimir și Efimenco Ivan, la punctul 5.1 este stabilită penalitatea de întârziere pusă în sarcina debitorului Efimenco Ivan în mărime de 1 % din suma de 15750 euro, pentru fiecare zi de întârziere, formând la data adresării în judecată suma de 28350 euro, ca penalitate de întârziere.

Efimenco Ivan consideră că aceasta este o sumă exagerată, ce depășește suma împrumutului. La momentul semnării contractului, el nu era la curent cu condițiile acestuia, fiindu-i prezentat deja în formă scrisă în limba rusă de către Dede Vladimir, fiind semnat într-un singur exemplar, care a rămas la Dede Vladimir. A văzut acest contract și l-a citit doar după ce a făcut cunoștință cu materialele dosarului civil și cererea de chemare în judecată înaintată de către Dede Vladimir în anul 2016.

Prin prisma Directivei Consiliului Comunităților Europene 93/13/CEE din 05 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii și art. 716 Cod civil, clauzele abuzive reprezintă clauze care prejudiciază disproporționat, contrar principiilor bunei-credințe, cealaltă parte a contractului. Caracterul inechitabil al clauzelor contractual standard se prezumă în caz de dubiu, dacă o prevedere: a) nu este compatibilă cu principiile de bază (esențiale) ale reglementărilor de la care derogă; b) limitează drepturile sau obligațiile esențiale, care rezultă din natura contractului, de o manieră care periclitizează scopul contractului; c) nu este clară.

Prin clauză abuzivă, persistă valența formatoare de abuz și reprezintă utilizarea drepturilor subiective ale unui subiect în detrimentul altei persoane, cu scopul

cauzării acestuia unui prejudiciu, cu sau fără intenție. Abuzul în contextul ”clauzei abuzive” reprezintă introducerea în contract, fără a ține cont de interesul contragentului/consumatorului și al situației lui obiective mai defavorizate.

Astfel, Dede Vladimir profitând de faptul stării financiare nefavorabile a reclamantului, făcând abuz de încrederea sa, a introdus în contractual de împrumut această cauză abuzivă prin care a fost stabilită penalitatea exagerată de 1% pentru fiecare zi de întârziere.

Referitor la recipisa din 20 mai 2015, prin care a luat cu titlu împrumut de la Dede Vladimir suma de 5710 euro, menționează că de fapt, această sumă nu a constituit împrumut, ci o penalitate pe care Dede Vladimir a calculat-o pentru toată perioada de întârziere de rambursare a sumei de 15750 euro, potrivit contractului nr. 1 din 8 octombrie 2013.

La insistența lui Dede Vladimir, a semnat această recipisă, dar de fapt nu a avut loc din un împrumut între părți, iar Dede Vladimir pretinde neîntemeiat la această sumă.

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux” a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Efimenco Ivan și Efimenco Galina în mod solidar în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux” suma de 15750 euro cu titlu de datorie, în temeiul contractului de împrumut nr.1 din 08 octombrie 2013 și 15750 euro cu titlu de penalitatea contractuală.

S-a încasat de la Efimenco Ivan în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux” suma de 5710 euro cu titlu de datorie, în temeiul recipisei din 20 mai 2015.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux” a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Efimenco Galina.

S-a constatat nulitatea contractului de fidejusiune și a scrisorii de garanție nr. 01 din 8 octombrie 2013 și a scrisorii de garanție din 19 mai 2015.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională a lui Efimenco Ivan.

S-a încasat de la Efimenco Ivan și Efimenco Galina în mod solidar, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux”, taxa de stat compensată în sumă de 18625, 57 lei.

S-a încasat de la Efimenco Ivan, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”Garnet-Lux” taxa de stat compensată în sumă de 3376, 25 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că, la 8 octombrie 2013 între Vladimir Dede - administratorul și fondatorul Societății cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux” și Ivan Efimenco a fost încheiat contractul de împrumut nr.1, ce a avut ca obiect transmiterea de către Dede Vladimir lui Efimenco Ivan a sumei de 15750 euro, cu termenul de rambursare 9 ianuarie 2014.

La 20 mai 2015 între părți a fost încheiat Contractul de împrumut, având ca obiect transmiterea de către împrumutător în proprietatea pîrîtului a banilor în suma de 5.710 euro, cu termenul de rambursare 30 iunie 2015.

Instanța a reținut că, Ivan Efimenco a primit suma totală de 21460 de euro,

recepționarea cărora se confirmă prin contract, recipisa și actul de primire-predare a mijloacelor bănești, semnate de către Efimenco Ivan, iar ultimul nu a obiectat că nu a semnat și recepționat mijloacele bănești.

Cu referire la încasarea penalității instanța a conchis că, potrivit prevederilor p.5.1 al Contractului de împrumut nr.1 încheiat la 8 octombrie 2013 în cazul rambursării tardive a datoriei împrumutătorul achită împrumutătorului clauza penală în mărime de 1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. (15750 euro 1,00% * 180 zile = 28350 euro).

Însă, necătând acest fapt instanța a apreciat suma penalității, raportată la datoria de bază, ca fiind una disproporționată în raport cu suma datoriei de bază, iar pe de altă parte a luat în considerare și termenul mare de nerestituire a datoriei, scadența fiind la 09 ianuarie 2014, astfel că, neexecutarea de către pârâți a obligațiilor de plată a datoriei prejudiciază drepturile și interesele legitime ale reclamatului prin excluderea unei sume bănești esențiale din circuitul economic al acestuia.

Prin prisma 630 din Codul Civil, (redacția de până la 1 martie 2019) și nu a clauzei abuzive cu consumatorul în modul indicat în acțiunea reconvențională, luând act de situația materială a pârâților relevată în contextul scutirilor operate de la taxa de stat la depunerea acțiunilor reconvenționale, instanța a redus penalitatea la nivelul datoriei de bază, și anume la suma de 15750 de euro.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Efimenco Galina instanța a reținut că, contractul de fidejusiune din 8 octombrie 2013 și scrisoarea de garanție din 21 mai 2015 nu sunt probe veridice, deoarece la rubrica „Efimenco Galina” nu este scris și aplicată semnătura reclamantei, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-2054 din 14 iulie 2017, prin care s-a constatat că în contractual de fidejusiune nr. 1 din 8 octombrie 2013 la capitolul „ „Поручитель» din prima parte a contractului și de la sfârșit, înscrierile și semnătura olografă, au fost efectuate nu de către însăși Efimenco Galina, dar de o altă persoană, prin imitare liberă după semnătură/scriș autentic al titularii. În scrisoarea de garanție din 19 mai 2015 la capitolul „ „ГАРАНТ, Госпожа Галина ЕФИМЕНКО”, înscrierea datei și semnătura olografă, au fost efectuate nu de către însăși Efimenco Galina dar de o altă persoană, prin imitare liberă după semnătură/scriș autentic al titularii.

Astfel că, instanța a reținut ca justificate argumentele că semnătură pe contractul de fidejusiune din 8 octombrie 2013 și scrisoare de garanție din 21 mai 2015, nu aparține reclamantei, iar semnătura pretins a fi a reclamantei, a fost aplicată de terți.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Efimenco Ivan cu privire la dispunerea declarării clauzei contractuale nr. 5.1 ce stabilește penalitatea de întârziere în mărime 1% din suma de bază pentru fiecare zi de întârziere din contractul de împrumut nr.1 din 8 octombrie 2013, ca fiind o clauză abuzivă în baza art.3 din Legea nr.256 din 9 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, precum și Legii nr.202 din 12 iulie 2012 privind contractile de credit cu consumatorii, instanța a reținut că, că aceste prevederi nu se aplică în relațiile de împrumut între părți.

Dede Vladimir nu a acordat împrumutul în exercițiul activității sale comerciale sau profesionale, nefiind dovedit că obiectul său de activitate comercială sau

profesională ar fi acordarea de împrumuturi.

Pretenția privind anularea recipisei din 20 mai 2015 ce are ca obiect încasarea sumei de 5710 euro, ca fiind una fictivă, instanța a apreciat-o ca cerință de încasare a sumei ce derivă din relații de împrumut potrivit recipisei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 25 iunie 2018, Efimenco Ivan a declarat apel împotriva hotărârii din 3 mai 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Central solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea încasării din contul său și a Galinei Efimenco în mod solidar în a penalității contractuale în mărime de 15750 euro și a datoriei în mărime de 5710 euro ce rezultă din recipisa din 20 mai 2015, precum și în partea respingerii cererii reconvenționale depuse de Efimenco Ivan cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să se dispună respingerea capătului de cerere împotriva lui Efimenco Ivan și Efimenco Galina cu privire la încasarea penalității contractuale ca fiind neîntemeiată. Admiterea cererii reconvenționale a lui Efimenco Ivan cu privire la declararea clauzei abuzive și anularea actului juridic fictiv.

La 26 iunie 2018, Efimenco Galina a declarat apel împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea încasării de la Efimenco Galina și Efimenco Ivan în mod solidar datorita contractuală ce derivă din contractul de împrumut nr. 1 din 8 octombrie 2013, în mărime de 15750 euro și penalitatea contractuală în mărime de 15750 euro, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinse ca nefondate pretențiile Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" față de Efimenco Galina.

Prin decizia din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de Efimenco Ivan și Efimenco Galina.

S-a casat hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea încasării de la Efimenco Ivan și Efimenco Galina în mod solidar a penalității contractuale în mărime de 15750 euro și a taxei de stat, și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

S-a încasat de la Efimenco Ivan în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", penalitatea contractuală în mărime de 5000 (cinci mii) euro.

S-a respins pretenția Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" privind încasarea de la Efimenco Galina a penalității contractuale.

S-a încasat în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", cheltuielile de judecată în limita pretențiilor admise, și anume:

Se încasat în mod solidar de la Efimenco Ivan și Efimenco Galina în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" suma de 9308 (nouă mii trei sute opt) lei, 25 bani cu titlu de taxa de stat.

S-a încasat de la Efimenco Ivan în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", suma de 6329 (șase mii trei sute douăzeci și nouă) lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux" în beneficiul Galinei Efimenco, taxa de stat pentru examinarea apelului, în sumă de 6500 (șase mii cinci sute) lei.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a constatat că, chiar dacă potrivit

prevederilor p.5.1 al Contractului de împrumut nr.1 încheiat la 8 octombrie 2013, în cazul rambursării tardive a datoriei împrumutătorul achită împrumutatului clauza penală în mărime de 1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, iar instanța de fond a diminuat suma penalității de la 28350 euro până la 15750 euro, și această penalitate, raportată la datoria de bază de 15750 euro, este disproporționată în raport cu suma datoriei de bază, luând act de situația materială a debitorilor relevată în contextul scutirilor de la taxa de stat la depunerea acțiunilor reconvenționale precum și la depunerea cererilor de apel, astfel că instanța de apel a considerat necesar de a reduce penalitatea până la suma de 5000 euro.

Cu referire la încasarea penalității Efimenco Galina instanța a contractul de împrumut nr.1 din 8 octombrie 2013, a fost încheiat între Dede Vladimir și Efimenco Ivan, iar ultimul s-a obligat să respecte condițiile contractuale, inclusiv prevederile pct. 5.1. din contract cu referire la încasarea penalității. Efimenco Galina nu este parte a contractului respectiv, iar prin prisma Raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-2054 din 14 aprilie 2017 s-a constatat că contractul de fidejusiune din 8 octombrie 2013 și scrisoarea de garanție din 19 mai 2015, nu au fost semnate de Efimenco Galina, dar de o altă persoană, fapt prin care se demonstrează că Efimenco Galina nu și-a dat acordul la semnarea contractului de împrumut. Ca urmare, prevederile contractuale în partea penalității, nu-i pot fi opozabile acesteia, chiar dacă anterior a fost soția debitorului și poartă răspunde solidară de a restitui suma datoriei contractului de împrumut nr.1 din 8 octombrie 2013.

La 25 aprilie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux”, reprezentată de avocatul Octavian Grossu a declarat recurs împotriva deciziei din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Drept temei de declarare a recursului recurentul a indicat prevederilor art.432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de apel, fiind adoptată cu interpretarea eronată a circumstanțelor de drept și de fapt.

Examinând apelul instanța a interpretat eronat prevederile art.630 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019) și ca urmare, greșit a concluzionat că suma solicitată cu titlu de penalitate este exagerată și disproporțională.

Pârâții nu au demonstrat și nu au adus probe a unui prejudiciu mai redus. Efimenco Ivan a recunoscut integral toate sumele datorate inclusiv, penalitatea contractuală.

Instanța de apel nu a avut nici o probă care ar confirma imposibilitatea restituirii împrumuturilor și achitării clauzelor penale diminuate de instanța de fond până la suma de 15750 euro, dimpotrivă, la materialele dosarului sunt anexate probe care dovedesc faptul că pârâții dispune de bunuri imobile, mijloace de transport și mijloace financiare.

Recurentul a indicat că, dispoziția art.630 din Codul civil nu stabilește limita până la care poate fi micșorată clauza penală. Din sensul normei date se deduce că

clauza penală poate fi micșorată până când ea va înceta să fie disproporțională de mare, însă creditorului nu-i poate fi complet refuzat în satisfacerea cerinței de încasare a clauzei penale. În cazurile în care pentru neexecutarea obligației este stipulată o clauză penală, mărimea acesteia nu poate fi micșorată sub mărimea sumei care nu acoperă prejudiciile suferite de creditor. Micșorarea clauzei penale sub acest nivel ar fi lipsită de sens, deoarece, creditorul oricum își păstrează dreptul de a cere, prin prisma art. 626 alin. (2) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

În opinia recurentului instanța de apel a diminuat clauza penală neîntemeiat și nu s-a expus asupra motivelor și calculelor care au stat la baza diminuării penalității de la suma de 15750 euro la 5000 de euro.

La 16 mai 2019, Efimenco Ivan a declarat recurs împotriva deciziei din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii reconvenționale depuse de Efimenco Ivan, respingere acțiunii reclamantului în partea încasării sumei de 5710 euro cu titlu de datorie și a penalității.

Drept temei de declarare a recursului recurentul a indicat prevederilor art.432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor, adică fără a ține cont de poziția părții pârâte. Nu a apreciat probele prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă și a aplicat eronat prevederile art. 118,122,123 din Codul de procedură civilă.

Suma penalității încasată este exagerată și totodată, este o clauză abuzivă a contractului.

Recurentul a specificat că, la semnarea contractului nici nu a citit prevedere ce ține de penalitatea stabilită, cunoscând despre această clauză abia în cadrul examinării cauzei civile.

Referitor la recipisa din 20 mai 2015, recurentul a invocat de fapt nu a avut un loc un împrumut între părți, ci o penalitate pe care Dede Vladimir a calculat-o pentru perioada de întârziere de rambursare a sumei de 15750 de euro. Recipisa a fost scrisă la insistența lui Dede Vladimir, dar de fapt banii nu au fost transmiși. Recipisa dată a fost una fictivă în condițiile art. 221 din Codul civil.

La 18 mai 2019, Efimenco Galina, reprezentată de avocatul Victor Furnica Ivan a declarat recurs împotriva deciziei din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței în partea ce ține de încasare de la Efimenco Galina a datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii reclamantului în această parte.

Drept temei de declarare a recursului recurentul a indicat prevederilor art.432 alin. (2) lit. a) și d) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul

în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de apel, în partea încasării de la Efimenco Galina a datoriei contractuale derivată din contractul de împrumut din 8 octombrie 2013.

Instanța de apel deși a casat în parte hotărârea instanței de fond, în motivare nu și-a însușit tot spectrul de circumstanțe de fapt reținute de instanța de fond pentru a fi admisă acțiunea reclamantului.

Recurentul consideră că instanțele ierarhic inferioare eronat a reținut ca aplicabile speței prevederile art. 288 alin. (5), 371 alin. (2), 372,513,514,572,530,531,869, 871 din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019), art. 19 alin. (1), 20 alin. (5) și art. 24 alin. (2) din Codul familiei.

Instanța de apel a preluat motivare instanței de fond referitor la instituirea obligației solidare, rezultată din normele ce reglementează regimul juridic al proprietății comune în devălmășie a soților.

Instanța de apel și fond în mod unilateral și fără ca reclamantul să își modifice temeiul acțiunii a dispus încasarea sumelor în mod solidar și de la Efimenco Galina pe alte temeuri decât cele invocate de reclamant.

Recurentul a menționat că instanța de fond în mod abuziv și arbitrar a formulat concluzii improprii unei instanțe de judecată, a dat apreciere subiective, fără a face trimitere expresă al textul de lege. A inversat sarcina probațiunii punând pe seama recurenteii să demonstreze că Efimenco Ivan nu a utilizat banii împrumutați în interesele familiei, în situația în care Dede Vladimir a invocat această circumstanță în ordinea art. 118 din Codul de procedură civilă, trebuia să dovedească acest fapt.

Asumarea obligației de către Efimenco Ivan în interesele sale proprii, este consemnată de părțile contractante în clauzele contractului de împrumut. Efimenco Galina nu a recunoscut în ședința de judecată că a cunoscut despre existența contractului de împrumut și că a beneficiat de banii împrumutați, iar Efimenco Ivan a declarat că soției nu i-a comunicat despre împrumut, iar această cauză a fost și destrămarea familiei.

Recurenta a indicat că, instanțele investite cu judecarea fondului incorect au constatat că la caz sunt aplicabile prevederile răspunderii solidare.

Prin referința depusă la 20 iunie 2019 Efimenco Ivan a indicat că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Garnet-Lux", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Cu referire la termenul de depunere a recurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 6 februarie 2016.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 11 martie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei, la materialele cauzei lipsesc.

Cererile de recurs au fost declarate la 25 aprilie 2019, 16 mai 2019 și 18 mai

respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux”, reprezentată de avocatul Octavian Grossu, Efimenco Ivan și Efimenco Galina, reprezentată de avocatul Victor Furnica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Societatea cu Răspundere Limitată „Garnet-Lux”, reprezentată de avocatul Octavian Grossu, Efimenco Ivan și Efimenco Galina, reprezentată de avocatul Victor Furnica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari